

I

(Νομοθετικές πράξεις)

ΟΔΗΓΙΕΣ

ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2015/637 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 20ής Απριλίου 2015

περί των μέτρων συντονισμού και συνεργασίας προς διευκόλυνση της προξενικής προστασίας για μη αντιπροσωπευόμενους πολίτες της Ένωσης σε τρίτες χώρες και την κατάργηση της απόφασης 95/553/ΕΚ

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 23,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ⁽¹⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η ιθαγένεια της Ένωσης είναι η θεμελιώδης ιδιότητα των υπηκόων των κρατών μελών. Το δικαίωμα να απολαύουν, στην επικράτεια τρίτης χώρας στην οποία το κράτος μέλος του οποίου είναι υπήκοοι δεν αντιπροσωπεύεται, της προστασίας των διπλωματικών και προξενικών αρχών άλλου κράτους μέλους, υπό τους ίδιους όρους που ισχύουν και για τους υπηκόους του εν λόγω κράτους μέλους, είναι ένα από τα ειδικά δικαιώματα που παρέχονται δυνάμει του άρθρου 20 παράγραφος 2 στοιχείο γ) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) στους πολίτες της Ένωσης.
- (2) Η Συνθήκη της Λισαβόνας ενίσχυσε το καθεστώς ιθαγένειας της Ένωσης και τα δικαιώματα που συνδέονται με αυτό. Το άρθρο 23 ΣΛΕΕ προβλέπει έτσι την έκδοση οδηγιών για τη θέσπιση των μέτρων συνεργασίας και συντονισμού που είναι αναγκαία για τη διευκόλυνση της προξενικής προστασίας μη αντιπροσωπευόμενων πολιτών της Ένωσης.
- (3) Στις αξίες πάνω στις οποίες θεμελιώνεται η Ένωση συγκαταλέγονται η αλληλεγγύη, η απαγόρευση των διακρίσεων και ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων· στις σχέσεις της με τον ευρύτερο κόσμο, η Ένωση θα πρέπει να στηρίζει τις αξίες της και να συμβάλλει στην προστασία των πολιτών της. Το θεμελιώδες δικαίωμα στην προξενική προστασία που έχουν οι μη αντιπροσωπευόμενοι πολίτες της Ένωσης υπό τους ίδιους όρους που ισχύουν για τους υπηκόους των αντιπροσωπευόμενων κρατών μελών και το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 46 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Χάρτης) αποτελεί έκφραση της ευρωπαϊκής αλληλεγγύης. Προσδίδει μια εξωτερική διάσταση στην έννοια της ιθαγένειας της Ένωσης και ενισχύει την ταυτότητα της Ένωσης σε τρίτες χώρες.
- (4) Η παρούσα οδηγία αποσκοπεί στη θέσπιση των απαραίτητων μέτρων συνεργασίας και συντονισμού για την περαιτέρω διευκόλυνση της προξενικής προστασίας μη αντιπροσωπευόμενων πολιτών της Ένωσης. Τα εν λόγω μέτρα θα πρέπει να ενισχύουν την ασφάλεια δικαίου και την αποτελεσματική συνεργασία και αλληλεγγύη μεταξύ των προξενικών αρχών.
- (5) Σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 2 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και το άρθρο 23 ΣΛΕΕ, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν προξενική προστασία σε μη αντιπροσωπευόμενους πολίτες υπό τους ίδιους όρους που ισχύουν και για τους υπηκόους τους. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει την αρμοδιότητα των κρατών μελών να καθορίζουν το πεδίο εφαρμογής της προστασίας που θα παρέχουν στους δικούς τους υπηκόους.
- (6) Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τις προξενικές σχέσεις μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών, ιδίως τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από διεθνή έθιμα και συμφωνίες, ιδίως από τη σύμβαση της 24ης Απριλίου 1963 για

⁽¹⁾ Γνώμη της 25ης Οκτωβρίου 2012 (δεν έχει ακόμη δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

τις προξενικές σχέσεις (σύμβαση της Βιέννης), και που τα κράτη μέλη εφαρμόζουν συμφώνως προς το ενωσιακό δίκαιο. Κατά το άρθρο 8 της Συμβάσεως της Βιέννης, τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν προξενική προστασία εξ ονόματος άλλου κράτους μέλους κατόπιν κατάλληλης κοινοποίησης και εκτός εάν η εν λόγω τρίτη χώρα έχει αντιρρήσεις. Δυσκολίες ενδέχεται να προκύψουν, ιδίως, σε σχέση με περιπτώσεις που αφορούν πολίτες οι οποίοι είναι επίσης υπήκοοι της χώρας υποδοχής. Με την υποστήριξη των τοπικών προξενικών αρχών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα σε σχέση με τις τρίτες χώρες, προκειμένου να διασφαλίζουν την παροχή προξενικής προστασίας εξ ονόματος άλλων κρατών μελών σε κάθε περίπτωση.

- (7) Όταν μη αντιπροσωπευόμενοι πολίτες χρειάζονται προστασία σε τρίτες χώρες, απαιτείται αποτελεσματική συνεργασία και συντονισμός. Απαιτείται στενή συνεργασία μεταξύ του συντρέχοντος κράτους μέλους που αντιπροσωπεύεται στην τρίτη χώρα και του κράτους μέλους του οποίου είναι υπήκοος ο πολίτης. Η τοπική προξενική συνεργασία όσον αφορά μη αντιπροσωπευόμενους πολίτες μπορεί να είναι ιδιαίτερα πολύπλοκη, διότι απαιτεί συντονισμό με αρχές που δεν αντιπροσωπεύονται τοπικά, περιλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των αρμόδιων πρεσβειών ή προξενείων. Για να καλυφθεί το κενό που δημιουργείται από την απουσία πρεσβείας ή προξενείου του κράτους μέλους του πολίτη, θα πρέπει να θεσπισθεί ένα σαφές και σταθερό σύνολο κανόνων. Τα ήδη ισχύοντα μέτρα είναι ανάγκη επίσης να διασαφηνισθούν, ώστε να διασφαλίζεται αποτελεσματική προστασία.
- (8) Πολίτες της Ένωσης θα πρέπει να θεωρούνται μη αντιπροσωπευόμενοι πολίτες σε τρίτη χώρα εάν το κράτος μέλος της ιθαγένειάς τους δεν έχει πρεσβεία, προξενείο ή επίτιμο πρόξενο στη συγκεκριμένη τρίτη χώρα. Πολίτες θα πρέπει επίσης να θεωρούνται μη αντιπροσωπευόμενοι, εάν η τοπική πρεσβεία, το προξενείο ή ο επίτιμος πρόξενος δεν είναι σε θέση να παράσχει, για οποιονδήποτε λόγο, σε μια συγκεκριμένη περίπτωση, την προστασία που θα δικαιούταν υπό άλλες περιστάσεις ο ενδιαφερόμενος δυνάμει του εθνικού δικαίου ή πρακτικής. Οι πρεσβείες και τα προξενεία θα πρέπει να αλληλοσημερώνονται σχετικά για τυχόν έκτακτες συνθήκες οι οποίες ενδέχεται να επηρεάζουν προσωρινά την ικανότητά τους να παρέχουν προξενική προστασία. Η προσβασιμότητα και η εγγύτητα θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη. Για παράδειγμα, πολίτης που ζητά προξενική προστασία ή βοήθεια από την πρεσβεία ή το προξενείο άλλου κράτους μέλους δεν θα πρέπει να παραπέμπεται στην πρεσβεία, το προξενείο ή τον επίτιμο πρόξενο του οικείου κράτους μέλους του οποίου είναι υπήκοος όταν είναι αδύνατον, λόγω των τοπικών συνθηκών ή λόγω έλλειψης πόρων, να έρθει με ασφάλεια σε επαφή με τις εν λόγω αρχές κατά τρόπο που να μπορεί να απολαύει προξενικής προστασίας. Η έννοια της έλλειψης αντιπροσωπευσης θα πρέπει να ερμηνεύεται με στόχο τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας του δικαιώματος μη αντιπροσωπευόμενων πολιτών να προστατεύονται από την πρεσβεία ή το προξενείο άλλου κράτους μέλους αμερόληπτα, λαμβανομένων υπόψη των συνθηκών της εκάστοτε περίπτωσης. Οι πολίτες που έχουν υπηκοότητα περισσότερων του ενός κράτους μέλους θα πρέπει να θεωρούνται μη αντιπροσωπευόμενοι, εάν κανένα από τα κράτη μέλη των οποίων είναι υπήκοοι δεν αντιπροσωπεύεται στην εκάστοτε τρίτη χώρα.
- (9) Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα του δικαιώματος που κατοχυρώνεται στο άρθρο 20 παράγραφος 2 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και του δικαιώματος για σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής όπως αναγνωρίζεται στο άρθρο 7 του Χάρτη και λαμβάνοντας υπόψη την εθνική νομοθεσία και πρακτική, το συντρέχον κράτος μέλος ενδεχομένως να πρέπει να παρέχει προστασία σε μέλη της οικογένειας πολιτών της Ένωσης τα οποία είναι υπήκοοι τρίτης χώρας, ανάλογα με τις ιδιαίτερες συνθήκες κάθε περίπτωσης. Η παρούσα οδηγία δεν κωλύει το συντρέχον κράτος μέλος και το κράτος μέλος ιθαγένειας του μη αντιπροσωπευόμενου πολίτη, εάν ενδείκνυται, να συμφωνούν, κατά τη διάρκεια των διαβουλεύσεων που θα πρέπει να πραγματοποιούνται πριν από την παροχή της συνδρομής, σχετικά με τη δυνατότητα επέκτασης της συνδρομής σε μέλη της οικογένειας του μη αντιπροσωπευόμενου πολίτη της Ένωσης που είναι υπήκοοι τρίτης χώρας, πέραν αυτού που απαιτείται από το δίκαιο του συντρέχοντος κράτους μέλους ή αυτού που υπαγορεύεται από την πρακτική του, λαμβάνοντας υπόψη κατά το μέγιστο δυνατόν τα αιτήματα του κράτους μέλους ιθαγένειας του μη αντιπροσωπευόμενου πολίτη και εφόσον τα συμφωνηθέντα δεν παρεκκλίνουν από τις απαιτήσεις του ενωσιακού δικαίου. Τα κράτη μέλη ενδέχεται ωστόσο να αδυνατούν να παρέχουν ορισμένα είδη προξενικής προστασίας, όπως τα προσωρινά ταξιδιωτικά έγγραφα, σε μέλη της οικογένειας που είναι υπήκοοι τρίτης χώρας. Όσον αφορά συνδρομή σε ανήλικους, προτεραιότητα θα πρέπει να δίδεται στο βέλτιστο συμφέρον του παιδιού, σύμφωνα με το άρθρο 24 του Χάρτη και όπως προβλέπεται στη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού, της 20ής Νοεμβρίου 1989.
- (10) Μη αντιπροσωπευόμενοι πολίτες θα πρέπει να δύνανται να ζητούν προξενική προστασία από την πρεσβεία ή το προξενείο οποιουδήποτε κράτους μέλους. Ωστόσο, αυτό δεν θα πρέπει να εμποδίζει τα κράτη μέλη να προβαίνουν σε πρακτικές ρυθμίσεις για τον καταμερισμό των αρμοδιοτήτων όσον αφορά την παροχή προξενικής προστασίας σε μη αντιπροσωπευόμενους πολίτες, σύμφωνα με την παρούσα οδηγία. Οι εν λόγω ρυθμίσεις είναι επωφελείς για τους πολίτες, καθώς ευνοούν την ετοιμότητα στη διασφάλιση αποτελεσματικής προστασίας. Τα κράτη μέλη που λαμβάνουν αιτήματα προστασίας θα πρέπει να εκτιμούν, στην εκάστοτε περίπτωση, εάν η παροχή προξενικής προστασίας είναι αναγκαία ή εάν η υπόθεση μπορεί να παραπεμφθεί στην πρεσβεία ή το προξενείο που έχει ορισθεί ως αρμόδιο σύμφωνα με τυχόν ισχύουσα ρύθμιση. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενημερώνουν την Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (EYΕΔ) για κάθε τέτοια ρύθμιση, η οποία θα πρέπει να δημοσιοποιείται από την Ένωση και τα κράτη μέλη, προκειμένου να διασφαλίζεται διαφάνεια για τους μη αντιπροσωπευόμενους πολίτες.
- (11) Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να εμποδίζει ένα κράτος μέλος που δεν αντιπροσωπεύεται σε τρίτη χώρα να παρέχει προξενική προστασία σε υπήκοό του, για παράδειγμα προσφέροντας επιγραμμικές προξενικές υπηρεσίες, κατά περίπτωση. Το κράτος μέλος ιθαγένειας μη αντιπροσωπευόμενου πολίτη θα πρέπει να μπορεί να ζητά τη μεταβίβαση της αίτησης ή της υπόθεσης από το κράτος μέλος από το οποίο ο εν λόγω πολίτης ζητά ή λαμβάνει προξενική προστασία, προκειμένου να παρέχει το ίδιο την προξενική προστασία. Η μεταβίβαση αυτή δεν θα πρέπει να οδηγεί σε στέρηση της προξενικής προστασίας για τον μη αντιπροσωπευόμενο πολίτη.

- (12) Παρά τις διαφορετικές παραδόσεις των κρατών μελών όσον αφορά τις αρμοδιότητες των επίτιμων προξένων, συνήθως αυτοί δεν προσφέρουν το ίδιο εύρος υπηρεσιών όπως οι πρεσβείες ή τα προξενεία. Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι επίτιμοι πρόξενοι συχνά εκτελούν την αποστολή τους σε εθελοντική βάση, θα πρέπει να εναπόκειται σε κάθε κράτος μέλος να αποφασίζει εάν η παρούσα οδηγία θα πρέπει να ισχύει για τους επίτιμους προξένους του. Θα μπορούσε να απαιτηθεί από τους επίτιμους προξένους να παρέχουν προξενική προστασία σε μη αντιπροσωπευόμενους πολίτες, ανάλογα με τις συνθήκες κάθε περίπτωσης.
- (13) Τα αιτήματα προστασίας θα πρέπει να εξετάζονται, εάν οι αιτούντες παρουσιάσουν έγκυρο διαβατήριο ή δελτίο ταυτότητας πολίτη της Ένωσης. Εντούτοις, μη αντιπροσωπευόμενοι πολίτες που χρειάζονται προξενική προστασία ενδέχεται να μην έχουν πλέον στην κατοχή τους έγγραφα της ταυτότητάς τους. Το θεμελιώδες καθεστώς ιθαγένειας της Ένωσης παρέχεται απευθείας από το δίκαιο της Ένωσης και τα έγγραφα ταυτότητας έχουν απλώς δηλωτικό χαρακτήρα. Εάν οι αιτούντες αδυνατούν να παρέχουν έγκυρα έγγραφα ταυτότητας, θα πρέπει επομένως να μπορούν να αποδεικνύουν την ταυτότητά τους με οποιοδήποτε άλλο μέσο. Εάν απαιτείται, η ταυτότητα του ενδιαφερομένου μπορεί να εξακριβωθεί σε επικοινωνία με τις αρχές του κράτους μέλους του οποίου ο αιτών ισχυρίζεται ότι είναι υπήκοος. Όσον αφορά τα μέλη οικογένειας από τρίτη χώρα που συνοδεύουν τον αιτούντα, οι αρχές του κράτους μέλους ιθαγένειας του αιτούντος θα πρέπει επίσης να είναι σε θέση να βοηθήσουν το συντρέχον κράτος μέλος κατά την εξακρίβωση της ταυτότητας και της ύπαρξης οικογενειακής σχέσης με τον αιτούντα.
- (14) Προκειμένου να καθοριστούν τα αναγκαία μέτρα συντονισμού και συνεργασίας, θα πρέπει να διευκρινιστεί το πεδίο εφαρμογής της προξενικής προστασίας δυνάμει της παρούσας οδηγίας. Η προξενική προστασία για μη αντιπροσωπευόμενους πολίτες θα πρέπει να περιλαμβάνει τη συνδρομή σε ορισμένες τυπικές καταστάσεις στις οποίες τα κράτη μέλη παρέχουν προξενική προστασία στους υπηκόους τους, ανάλογα με τις ξεχωριστές συνθήκες της εκάστοτε περίπτωσης, όπως σε περίπτωση σύλληψης ή κράτησης, σοβαρού ατυχήματος ή σοβαρής ασθένειας και θανάτου, καθώς και όσον αφορά την παροχή βοήθειας και τον επαναπατρισμό σε δυσχερείς περιπτώσεις ή την έκδοση προσωρινών εγγράφων. Δεδομένου ότι η απαιτούμενη προστασία εξαρτάται πάντα από την εκάστοτε κατάσταση, η προξενική προστασία δεν θα πρέπει να περιορίζεται στις καταστάσεις που αναφέρονται συγκεκριμένα στην παρούσα οδηγία.
- (15) Κατά περίπτωση, θα πρέπει να ικανοποιούνται δεόντως οι επιθυμίες των πολιτών, μεταξύ άλλων όσον αφορά την υποχρέωση ενημέρωσης μελών της οικογένειας ή άλλων σχετικών προσώπων και, σε περίπτωση που υφίσταται τέτοια υποχρέωση, το πρόσωπο που πρέπει να ενημερώνεται. Παρομοίως, σε περίπτωση θανάτου, θα πρέπει να λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι επιθυμίες του πλησιέστερου συγγενούς σχετικά με τις ρυθμίσεις που πρέπει να γίνουν όσον αφορά τη σορό του εκλιπόντος πολίτη. Το κράτος μέλος ιθαγένειας του μη αντιπροσωπευόμενου πολίτη θα πρέπει να είναι αρμόδιο για αυτές τις επαφές.
- (16) Οι αρχές των κρατών μελών θα πρέπει να συνεργάζονται στενά και να συντονίζονται τόσο μεταξύ τους όσο και με την Ένωση, ιδίως την Επιτροπή και την ΕΥΕΔ, με πνεύμα αμοιβαίου σεβασμού και αλληλεγγύης. Για τη διασφάλιση ταχείας και αποτελεσματικής συνεργασίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν και να επικαιροποιούν διαρκώς τις πληροφορίες που αφορούν τα αρμόδια σημεία επαφής στα κράτη μέλη, μέσω του ασφαλούς δικτυακού τόπου της ΕΥΕΔ (Consular OnLine).
- (17) Η Ένωση αντιπροσωπεύεται σε τρίτες χώρες από τις αντιπροσωπείες της, οι οποίες, σε στενή συνεργασία με τις διπλωματικές και προξενικές αποστολές των κρατών μελών, συμβάλλουν στην εφαρμογή του δικαιώματος προξενικής προστασίας των πολιτών της Ένωσης, όπως διευκρινίζεται περαιτέρω στο άρθρο 35 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η παρούσα οδηγία αναγνωρίζει πλήρως και ενισχύει περαιτέρω τη συμβολή που παρέχουν ήδη η ΕΥΕΔ και οι αντιπροσωπείες της Ένωσης, ιδίως σε καταστάσεις κρίσης, σύμφωνα με την απόφαση 2010/427/ΕΕ του Συμβουλίου⁽¹⁾, ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 10 αυτής.
- (18) Όσον αφορά τη συνεργασία σε τοπικό επίπεδο, θα πρέπει να διευκρινιστούν οι αρμοδιότητες και οι αντίστοιχοι ρόλοι όλων των σχετικών φορέων, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι στους μη αντιπροσωπευόμενους πολίτες προσφέρεται η βοήθεια την οποία δικαιούνται σύμφωνα με την αρχή της μη διάκρισης. Κατά την τοπική προξενική συνεργασία θα πρέπει να δίνεται η δέουσα προσοχή σε μη αντιπροσωπευόμενους πολίτες, για παράδειγμα μέσα από τη συγκέντρωση και την τακτική επικαιροποίηση πληροφοριών που αφορούν τα σχετικά σημεία επαφής και την κοινοποίησή τους στις τοπικές πρεσβείες και τα τοπικά προξενεία των κρατών μελών, καθώς και στην αντιπροσωπεία της Ένωσης.
- (19) Στις συνεδριάσεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο τοπικής προξενικής συνεργασίας σε στενή συνεργασία με την αντιπροσωπεία της Ένωσης, θα πρέπει να περιλαμβάνεται η τακτική ανταλλαγή πληροφοριών για θέματα που αφορούν μη αντιπροσωπευόμενους πολίτες, όπως η ασφάλεια των πολιτών, οι συνθήκες φυλάκισης, η ειδοποίηση του προξενείου και η πρόσβαση σε αυτό, καθώς και η συνεργασία σε περιπτώσεις κρίσης. Στις εν λόγω συνεδριάσεις, τα αντιπροσωπευόμενα κράτη μέλη θα πρέπει, όπου απαιτείται, να συμφωνήσουν επί πρακτικών ρυθμίσεων για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής προστασίας μη αντιπροσωπευόμενων πολιτών. Τέτοιου είδους συμφωνίες ενδέχεται να μην είναι αναγκαίες, εάν, για παράδειγμα, ο αριθμός των μη αντιπροσωπευόμενων πολιτών είναι μικρός.

(¹) Απόφαση 2010/427/ΕΕ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουλίου 2010, για τον καθορισμό της οργάνωσης και της λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης (ΕΕ L 201 της 3.8.2010, σ. 30).

- (20) Η σαφής κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ αντιπροσωπευόμενων και μη αντιπροσωπευόμενων κρατών μελών και της αντιπροσωπείας της Ένωσης είναι πολύ σημαντική για τη διασφάλιση επαρκούς ετοιμότητας έναντι κρίσεων και της διαχείρισης κρίσεων. Επομένως, ο σχεδιασμός έκτακτης ανάγκης για κρίσεις θα πρέπει να είναι συντονισμένος και να λαμβάνει πλήρως υπόψη μη αντιπροσωπευόμενους πολίτες. Για τον σκοπό αυτό, στο πλαίσιο της ετοιμότητας αντίδρασης σε τοπικές κρίσεις, τα κράτη μέλη που δεν διαθέτουν πρεσβεία ή προξενείο εγκατεστημένα σε τοπικό επίπεδο θα πρέπει να παρέχουν κάθε διαθέσιμη και σχετική πληροφορία για τους πολίτες τους στην επικράτεια. Οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να επικαιροποιούνται κατά το δέον σε περίπτωση κρίσης. Θα πρέπει να ενημερώνονται οι αρμόδιες πρεσβείες και τα αρμόδια προξενεία και οι αντιπροσωπείες της Ένωσης και, όπου απαιτείται, να συμμετέχουν στις ρυθμίσεις ετοιμότητας έναντι κρίσεων. Οι πληροφορίες σχετικά με τις εν λόγω ρυθμίσεις θα πρέπει να διατίθενται σε μη αντιπροσωπευόμενους πολίτες. Σε περίπτωση κρίσης, το ηγετικό κράτος ή το κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη που συντονίζουν τη βοήθεια θα πρέπει να συντονίζουν τη στήριξη που προβλέπεται για μη αντιπροσωπευόμενους πολίτες και τη χρήση των διαθέσιμων μηχανισμών εκκένωσης, βάσει του συμφωνηθέντος σχεδιασμού και των επιτόπιων εξελίξεων, χωρίς να προβαίνουν σε διακρίσεις.
- (21) Η διαλειτουργικότητα μεταξύ προξενικού προσωπικού και άλλων εμπειρογνομόνων σε θέματα διαχείρισης κρίσεων θα πρέπει να ενισχυθεί, ιδίως μέσω της συμμετοχής τους σε πολυεπιστημονικές ομάδες κρίσης, όπως αυτές που διαθέτουν η ΕΥΕΔ για την αντίδραση και τον επιχειρησιακό συντονισμό σε περιπτώσεις κρίσης, καθώς και για τη διαχείριση κρίσεων, και ο μηχανισμός πολιτικής προστασίας της Ένωσης ⁽¹⁾.
- (22) Θα πρέπει να είναι δυνατόν να ζητηθεί στήριξη από τον μηχανισμό πολιτικής προστασίας της Ένωσης, εάν είναι απαραίτητη για την προξενική προστασία μη αντιπροσωπευόμενων πολιτών. Η εν λόγω στήριξη θα μπορούσε να ζητηθεί, για παράδειγμα, από το ηγετικό κράτος ή από το κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη που συντονίζουν τη βοήθεια.
- (23) Ο όρος «ηγετικό κράτος» που χρησιμοποιείται στην παρούσα οδηγία αναφέρεται σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη που αντιπροσωπεύονται σε δεδομένη τρίτη χώρα και που αναλαμβάνουν να συντονίζουν και να καθοδηγούν τη συνδρομή προς τους μη αντιπροσωπευόμενους πολίτες κατά τη διάρκεια κρίσεων. Η έννοια του ηγετικού κράτους, όπως ορίζεται στις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές της Ένωσης ⁽²⁾, θα μπορούσε να αναπτυχθεί περαιτέρω σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο και, ιδίως, με την παρούσα οδηγία.
- (24) Όταν ένα κράτος μέλος ενημερώνεται για αίτημα προξενικής προστασίας ή λαμβάνει τέτοιο αίτημα από πρόσωπο που ισχυρίζεται ότι είναι μη αντιπροσωπευόμενος πολίτης, θα πρέπει, εκτός από εξαιρετικά επειγούσες περιπτώσεις, να έρχεται πάντα σε επαφή χωρίς καθυστέρηση με το κράτος μέλος ιθαγένειας του πολίτη και να του παρέχει όλες τις σχετικές πληροφορίες πριν από την παροχή οποιασδήποτε συνδρομής. Το κράτος μέλος ιθαγένειας θα πρέπει, με τη σειρά του, να παρέχει χωρίς καθυστέρηση κάθε πληροφορία που αφορά την υπόθεση. Η εν λόγω διαβούλευση θα πρέπει να επιτρέπει στο κράτος μέλος ιθαγένειας να ζητήσει τη μεταβίβαση της αίτησης ή της υπόθεσης προκειμένου να παράσχει προξενική προστασία το ίδιο. Η εν λόγω διαβούλευση θα πρέπει επίσης να επιτρέπει στα οικεία κράτη μέλη να ανταλλάσσουν τις σχετικές πληροφορίες ώστε, λόγου χάρι, να διασφαλίζεται ότι ο μη αντιπροσωπευόμενος πολίτης δεν θα εκμεταλλεύεται καταχρηστικά το δικαίωμά του στην προξενική προστασία δυνάμει του άρθρου 20 παράγραφος 2 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ. Οι πολίτες της Ένωσης δεν μπορούν να επικαλεσθούν την παρούσα οδηγία σε περίπτωση κατάχρησης.
- (25) Η αμοιβαία αλληλεγγύη και συνεργασία αφορούν επίσης οικονομικά ζητήματα. Τα κράτη μέλη που παρέχουν προξενική προστασία με τη μορφή οικονομικής συνδρομής στους πολίτες τους το πράττουν ως έσχατη λύση και μόνο στις περιπτώσεις που οι πολίτες δεν μπορούν να εξασφαλίσουν οικονομικούς πόρους με άλλους τρόπους, όπως μέσω εμβασμάτων από μέλη της οικογένειας, φίλους ή εργοδότες. Οι μη αντιπροσωπευόμενοι πολίτες θα πρέπει να λαμβάνουν οικονομική συνδρομή υπό τους ίδιους όρους που ισχύουν και έναντι των υπηκόων του παρέχοντος τη συνδρομή κράτους μέλους. Ο μη αντιπροσωπευόμενος πολίτης θα πρέπει να υποχρεούται να υπογράψει τη δέσμευση ότι θα επιστρέψει στο κράτος μέλος της ιθαγένειάς του τα έξοδα στα οποία υποβάλλεται αυτό, υπό την προϋπόθεση ότι υπήκοοι του παρέχοντος τη συνδρομή κράτους μέλους στην ίδια κατάσταση θα έπρεπε να επιστρέψουν τα έξοδα αυτά στο δικό τους κράτος μέλος. Ο μη αντιπροσωπευόμενος πολίτης μπορεί στη συνέχεια να υποχρεωθεί από το κράτος μέλος ιθαγένειας να επιστρέψει τα εν λόγω έξοδα, περιλαμβανομένων τυχόν προξενικών τελών.
- (26) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να διασφαλίζει την κατανομή των οικονομικών βαρών και την επιστροφή των εξόδων. Σε περίπτωση που η προξενική προστασία που παρέχεται σε μη αντιπροσωπευόμενο πολίτη περιλαμβάνει την υπογραφή δέσμευσης ότι θα επιστρέψει τα έξοδα, το κράτος μέλος ιθαγένειας του μη αντιπροσωπευόμενου πολίτη θα πρέπει να επιστρέψει το κράτος μέλος που παρέχει τη συνδρομή τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε αυτό. Το κράτος μέλος που παρέχει τη συνδρομή θα πρέπει να είναι αρμόδιο να αποφασίσει κατά πόσον θα ζητήσει την επιστροφή των εξόδων στα οποία υποβλήθηκε. Το παρέχον τη συνδρομή κράτος μέλος και το κράτος μέλος ιθαγένειας του μη αντιπροσωπευόμενου πολίτη θα πρέπει να μπορούν να συμφωνήσουν σχετικά με τις λεπτομερείς ρυθμίσεις της επιστροφής εντός ορισμένων προθεσμιών.
- (27) Η προξενική προστασία που παρέχεται σε μη αντιπροσωπευόμενο πολίτη σε περίπτωση σύλληψης ή κράτησης μπορεί να αφορά ασυνήθιστα υψηλά έξοδα ταξιδιού, διαμονής ή τα έξοδα μετάφρασης για τις διπλωματικές ή προξενικές αρχές του παρέχοντος τη συνδρομή κράτους μέλους, ανάλογα με τις περιστάσεις κάθε μεμονωμένης περίπτωσης. Το κράτος μέλος ιθαγένειας του μη αντιπροσωπευόμενου πολίτη θα πρέπει να ενημερώνεται για αυτές τις πιθανές δαπάνες κατά τη

⁽¹⁾ Απόφαση αριθ. 1313/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 924).

⁽²⁾ Κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την υλοποίηση της έννοιας του «ηγετικού κράτους» στον προξενικό τομέα (ΕΕ C 317 της 12.12.2008, σ. 6).

διάρκεια των διαβουλεύσεων οι οποίες πραγματοποιούνται πριν από την παροχή συνδρομής. Το συντρέχον κράτος μέλος θα πρέπει να είναι σε θέση να ζητήσει επιστροφή των εν λόγω ασυνήθιστα υψηλών εξόδων από το κράτος μέλος ιθαγένειας του μη αντιπροσωπευόμενου πολίτη. Το κράτος μέλος ιθαγένειας του πολίτη θα πρέπει να επιστρέψει στο κράτος μέλος που παρέχει συνδρομή τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε αυτό. Το παρέχον τη συνδρομή κράτος μέλος και το κράτος μέλος ιθαγένειας του μη αντιπροσωπευόμενου πολίτη θα πρέπει να μπορούν να συμφωνήσουν σχετικά με τις λεπτομερείς ρυθμίσεις της επιστροφής εντός ορισμένων προθεσμιών. Τα κράτη μέλη ιθαγένειας μη αντιπροσωπευόμενων πολιτών δεν μπορούν, σύμφωνα με την αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων, να ζητούν από τους πολίτες τους να επιστρέψουν έξοδα τα οποία οι υπήκοοι του παρέχοντος τη συνδρομή κράτους μέλους δεν θα ήταν υποχρεωμένοι να επιστρέψουν.

- (28) Οι δημοσιονομικές διαδικασίες θα πρέπει να απλοποιηθούν για καταστάσεις κρίσης. Λόγω των ιδιαιτεροτήτων των καταστάσεων αυτών, όπως της ανάγκης για ταχεία αντίδραση σχετικά με σημαντικό αριθμό πολιτών, το παρέχον τη συνδρομή κράτος μέλος θα πρέπει να μπορεί να ζητήσει και να επιτύχει την επιστροφή των εξόδων από το κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη ιθαγένειας του μη αντιπροσωπευόμενου πολίτη χωρίς σχετική δέσμευση επιστροφής. Τα κράτη μέλη ιθαγένειας μη αντιπροσωπευόμενων πολιτών θα πρέπει να επιστρέφουν στο κράτος μέλος ή στα κράτη μέλη που παρέχουν συνδρομή τα έξοδα στα οποία υποβάλλονται. Το κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη που παρέχουν τη συνδρομή θα πρέπει να είναι αρμόδια να αποφασίσουν κατά πόσον θα ζητήσουν την επιστροφή των εξόδων στα οποία υποβλήθηκαν και με ποια μορφή. Το παρέχον τη συνδρομή κράτος μέλος και το κράτος μέλος ιθαγένειας του μη αντιπροσωπευόμενου πολίτη θα πρέπει να μπορούν να συμφωνήσουν σχετικά με τις λεπτομερείς ρυθμίσεις της επιστροφής εντός ορισμένων προθεσμιών. Σε περίπτωση κρίσης η οποία έχει ή ενδέχεται να έχει δυσμενείς επιπτώσεις σε ένα σημαντικό αριθμό πολιτών της Ένωσης και εφόσον ζητηθεί από το κράτος μέλος που παρέχει συνδρομή, τα έξοδα θα πρέπει να επιστρέφονται από τα κράτη μέλη ιθαγένειας μη αντιπροσωπευόμενων πολιτών κατ' αναλογία, διαιρώντας τα έξοδα με τον αριθμό των πολιτών που έτυχαν συνδρομής.
- (29) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να επανεξετασθεί τρία έτη μετά τη λήξη της προθεσμίας μεταφοράς της στο εθνικό δίκαιο. Ειδικότερα, η ενδεχόμενη ανάγκη επανεξέτασης των δημοσιονομικών διαδικασιών ώστε να διασφαλίζεται ο κατάλληλος επιμερισμός των βαρών θα πρέπει να εκτιμηθεί σε σχέση με τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται από τα κράτη μέλη σχετικά με την υλοποίηση και την πρακτική εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, περιλαμβανομένων ενδεχόμενων σχετικών στατιστικών και περιπτώσεων. Η Επιτροπή θα πρέπει να εκπονήσει έκθεση και να εξετάσει την ανάγκη λήψης τυχόν πρόσθετων μέτρων, μεταξύ άλλων, κατά περίπτωση, προτείνοντας τροποποίηση της παρούσας οδηγίας, προκειμένου να διευκολυνθεί η άσκηση του δικαιώματος προξενικής προστασίας των πολιτών της Ένωσης.
- (30) Η οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾ διέπει την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διενεργείται στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας από τα κράτη μέλη.
- (31) Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να θίγει τις ευνοϊκότερες εθνικές διατάξεις στο μέτρο που συνάδουν με την παρούσα οδηγία.
- (32) Σύμφωνα με την κοινή πολιτική δήλωση των κρατών μελών και της Επιτροπής, της 28ης Σεπτεμβρίου 2011, σχετικά με τα επεξηγηματικά έγγραφα⁽²⁾, τα κράτη μέλη έχουν αναλάβει την υποχρέωση να συνοδεύουν, σε δικαιολογημένες περιπτώσεις, την κοινοποίηση των οικείων μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο με ένα ή περισσότερα έγγραφα που επεξηγούν τη σχέση ανάμεσα στα συστατικά στοιχεία μιας οδηγίας και τα αντίστοιχα μέρη των νομικών πράξεων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο. Όσον αφορά την παρούσα οδηγία, ο νομοθέτης θεωρεί ότι η διαβίβαση τέτοιων εγγράφων είναι δικαιολογημένη.
- (33) Η παρούσα οδηγία αποβλέπει στην προώθηση της προξενικής προστασίας όπως αναγνωρίζεται στον Χάρτη. Σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται ειδικότερα από τον Χάρτη, ιδίως την αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων, το δικαίωμα στη ζωή και την ακεραιότητα του προσώπου, το δικαίωμα στον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής, τα δικαιώματα του παιδιού, το δικαίωμα της υπεράσπισης και το δικαίωμα σε αμερόληπτο δικαστήριο. Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζεται σύμφωνα με αυτές τις αρχές και δικαιώματα.
- (34) Σύμφωνα με την αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων που περιλαμβάνεται στον Χάρτη, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόζουν την παρούσα οδηγία χωρίς διακρίσεις μεταξύ των δικαιούχων της παρούσας οδηγίας για οποιονδήποτε λόγο όπως λόγω φύλου, φυλής, χρώματος, ενδεδειγμένης καταγωγής ή κοινωνικής προέλευσης, γενετικών χαρακτηριστικών, γλώσσας, θρησκείας ή πεποιθήσεων, πολιτικών φρονημάτων ή κάθε άλλης γνώμης, ιδιότητας μέλους εθνικής μειονότητας, περιουσίας, γέννησης, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.
- (35) Η απόφαση 95/553/ΕΚ των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών συνεργομένων στα πλαίσια του Συμβουλίου⁽³⁾ θα πρέπει να καταργηθεί,

⁽¹⁾ Οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 281 της 23.11.1995, σ. 31).

⁽²⁾ ΕΕ C 369 της 17.12.2011, σ. 14.

⁽³⁾ Απόφαση 95/553/ΕΚ των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών συνεργομένων στα πλαίσια του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκ μέρους των διπλωματικών και προξενικών αντιπροσωπειών (ΕΕ L 314 της 28.12.1995, σ. 73).

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

1. Η παρούσα οδηγία θεσπίζει τα μέτρα συντονισμού και συνεργασίας που απαιτούνται για τη διευκόλυνση της άσκησης του δικαιώματος των πολιτών της Ένωσης που ορίζεται στο άρθρο 20 παράγραφος 2 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ να απολαύουν, στο έδαφος τρίτης χώρας στην οποία δεν αντιπροσωπεύεται το κράτος μέλος του οποίου έχουν την ιθαγένεια, της προστασίας των διπλωματικών ή προξενικών αρχών οποιουδήποτε κράτους μέλους υπό τους ίδιους όρους που ισχύουν και έναντι των υπηκόων του εν λόγω κράτους μέλους, λαμβανομένου επίσης υπόψη του ρόλου των αντιπροσωπειών της Ένωσης στην εφαρμογή του εν λόγω δικαιώματος.
2. Η παρούσα οδηγία δεν αφορά τις προξενικές σχέσεις μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών.

Άρθρο 2

Γενική αρχή

1. Οι πρεσβείες ή τα προξενεία των κρατών μελών παρέχουν προξενική προστασία σε μη αντιπροσωπευόμενους πολίτες υπό τους ίδιους όρους όπως και για δικούς τους υπηκόους.
2. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν ότι η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στην προξενική προστασία που παρέχουν οι επίτιμοι πρόξενοι σύμφωνα με το άρθρο 23 ΣΛΕΕ. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι μη αντιπροσωπευόμενοι πολίτες ενημερώνονται δεόντως για τις σχετικές αποφάσεις και για τον βαθμό στον οποίο οι επίτιμοι πρόξενοι είναι αρμόδιοι να παράσχουν προστασία σε συγκεκριμένη περίπτωση.

Άρθρο 3

Προξενική προστασία από το κράτος μέλος ιθαγένειας

Το κράτος μέλος ιθαγένειας μη αντιπροσωπευόμενου πολίτη μπορεί να ζητήσει από το κράτος μέλος από το οποίο ο μη αντιπροσωπευόμενος πολίτης έχει ζητήσει ή λάβει προξενική προστασία να παραπέμψει την αίτηση ή την υπόθεση του μη αντιπροσωπευόμενου πολίτη στο κράτος μέλος της ιθαγένειάς του, προκειμένου το εν λόγω κράτος μέλος ιθαγένειας να παράσχει προξενική προστασία σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο ή πρακτική. Το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση παραιτείται από την υπόθεση μόλις το κράτος μέλος ιθαγένειας επιβεβαιώσει ότι παρέχει προξενική προστασία στον μη αντιπροσωπευόμενο πολίτη.

Άρθρο 4

Μη αντιπροσωπευόμενοι πολίτες σε τρίτες χώρες

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ως «μη αντιπροσωπευόμενος πολίτης» νοείται κάθε πολίτης που έχει την ιθαγένεια κράτους μέλους το οποίο δεν αντιπροσωπεύεται σε τρίτη χώρα, όπως καθορίζεται στο άρθρο 6.

Άρθρο 5

Μέλη οικογένειας μη αντιπροσωπευόμενων πολιτών σε τρίτες χώρες

Προξενική προστασία παρέχεται σε μέλη της οικογένειας που δεν είναι οι ίδιοι πολίτες της Ένωσης και συνοδεύουν μη αντιπροσωπευόμενους πολίτες σε τρίτη χώρα, στον ίδιο βαθμό και με τους ίδιους όρους που θα παρέχόταν στα μέλη της οικογένειας των πολιτών του συντρέχοντος κράτους μέλους, τα οποία δεν είναι οι ίδιοι πολίτες της Ένωσης, σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο ή πρακτική.

Άρθρο 6

Έλλειψη αντιπροσώπευσης

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ένα κράτος μέλος δεν αντιπροσωπεύεται σε τρίτη χώρα εάν δεν έχει πρεσβεία ή προξενείο εγκατεστημένα εκεί σε μόνιμη βάση ή εάν δεν έχει πρεσβεία, προξενείο ή επίτιμο πρόξενο εκεί που να είναι πράγματι σε θέση να παράσχει προξενική προστασία σε μια δεδομένη περίπτωση.

Άρθρο 7

Πρόσβαση σε προξενική προστασία και άλλες ρυθμίσεις

1. Οι μη αντιπροσωπευόμενοι πολίτες έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν προστασία από την πρεσβεία ή το προξενείο οποιουδήποτε κράτους μέλους.
2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 2, ένα κράτος μέλος μπορεί να αντιπροσωπεύει άλλο κράτος μέλος σε μόνιμη βάση και οι πρεσβείες ή τα προξενία των κρατών μελών μπορούν, όποτε κρίνεται αναγκαίο, να συνάπτουν πρακτικές ρυθμίσεις για τον επιμερισμό των ευθυνών όσον αφορά την παροχή προξενικής προστασίας σε μη αντιπροσωπευόμενους πολίτες. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή και στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ) τις εν λόγω ρυθμίσεις, οι οποίες δημοσιοποιούνται από την Ένωση και τα κράτη μέλη, προκειμένου να κατοχυρωθεί η διαφάνεια για τους μη αντιπροσωπευόμενους πολίτες.
3. Στις περιπτώσεις στις οποίες έχει συναφθεί πρακτική ρύθμιση, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 2, η πρεσβεία ή το προξενείο από τα οποία ο μη αντιπροσωπευόμενος πολίτης ζητεί προξενική προστασία και τα οποία δεν έχουν οριστεί ως αρμόδια σύμφωνα με την ισχύουσα ειδική ρύθμιση διασφαλίζουν ότι η αίτηση του πολίτη παραπέμπεται στη σχετική πρεσβεία ή προξενείο, εκτός εάν κατά τον τρόπο αυτό θα διακυβευόταν η προξενική προστασία, ιδίως όταν ο επίγων χαρακτήρας ενός ζητήματος απαιτεί άμεση δράση από την πρεσβεία ή το προξενείο στα οποία έχει υποβληθεί η αίτηση.

Άρθρο 8

Ταυτοποίηση

1. Οι αιτούντες προξενική προστασία αποδεικνύουν ότι είναι πολίτες της Ένωσης με την προσκόμιση των διαβατηρίων τους ή των δελτίων ταυτότητάς τους.
2. Εάν ο πολίτης της Ένωσης δεν δύναται να προσκομίσει έγκυρο διαβατήριο ή δελτίο ταυτότητας, η ιθαγένεια μπορεί να αποδειχθεί με κάθε άλλο τρόπο, μεταξύ άλλων, εν ανάγκη, μέσω επαλήθευσης με τις διπλωματικές ή προξενικές αρχές του κράτους μέλους του οποίου ο αιτών ισχυρίζεται ότι είναι υπήκοος.
3. Όσον αφορά τα μέλη της οικογένειας που αναφέρονται στο άρθρο 5, η ταυτότητα και η ύπαρξη οικογενειακών δεσμών μπορούν να αποδειχθούν με κάθε μέσο, μεταξύ άλλων μέσω επαλήθευσης από το κράτος μέλος που παρέχει συνδρομή με τις διπλωματικές ή προξενικές αρχές του κράτους μέλους ιθαγένειας των πολιτών που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 9

Είδη συνδρομής

Η προξενική προστασία που αναφέρεται στο άρθρο 2 μπορεί να περιλαμβάνει συνδρομή, μεταξύ άλλων στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) σύλληψης ή κράτησης·
- β) διάπραξης εγκλήματος με θύμα τον πολίτη·
- γ) σοβαρού ατυχήματος ή σοβαρής ασθένειας·
- δ) θανάτου·
- ε) βοήθειας και επαναπατριsmού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης·
- στ) ανάγκης προσωρινών ταξιδιωτικών εγγράφων όπως προβλέπεται στην απόφαση 96/409/ΚΕΠΠΑ (1).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΜΕΤΡΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Άρθρο 10

Γενικοί κανόνες

1. Οι διπλωματικές και προξενικές αρχές των κρατών μελών συνεργάζονται στενά και συντονίζονται η μία με την άλλη και με την Ένωση για να διασφαλίσουν την προστασία μη αντιπροσωπευόμενων πολιτών σύμφωνα με το άρθρο 2.

(1) Απόφαση 96/409/ΚΕΠΠΑ των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, που συνήλθαν στο πλαίσιο του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 1996, για τη θέσπιση του προσωρινού ταξιδιωτικού εγγράφου (ΕΕ L 168 της 6.7.1996, σ. 4).

2. Όταν ένα κράτος μέλος παραλαμβάνει αίτηση για προξενική προστασία από πρόσωπο που ισχυρίζεται ότι είναι μη αντιπροσωπευόμενος πολίτης ή πληροφορείται σχετικά με μεμονωμένη κατάσταση έκτακτης ανάγκης, όπως απαριθμείται στο άρθρο 9, η οποία αφορά μη αντιπροσωπευόμενο πολίτη, συμβουλευείται αμέσως το Υπουργείο Εξωτερικών του κράτους μέλους του οποίου το πρόσωπο ισχυρίζεται ότι είναι υπήκοος ή, κατά περίπτωση, την αρμόδια πρεσβεία ή το προξενείο του εν λόγω κράτους μέλους και του παρέχει όλες τις σχετικές πληροφορίες που διαθέτει, μεταξύ άλλων σχετικά με τα στοιχεία ταυτότητας του ενδιαφερόμενου προσώπου, σχετικά με τα πιθανά έξοδα της προξενικής προστασίας και σχετικά με τυχόν μέλη της οικογένειας στα οποία μπορεί να χρειαστεί να παρασχεθεί προξενική προστασία. Εκτός από εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις, η διαβούλευση αυτή πραγματοποιείται πριν από την παροχή συνδρομής. Το συντρέχον κράτος μέλος διευκολύνει επίσης την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ του ενδιαφερόμενου πολίτη και των αρχών του κράτους μέλους του οποίου την υπηκοότητα έχει ο πολίτης.
3. Εάν ζητηθεί, το κράτος μέλος ιθαγένειας του πολίτη παρέχει στο Υπουργείο Εξωτερικών ή στην αρμόδια πρεσβεία ή στο προξενείο του κράτους μέλους που παρέχει συνδρομή όλες τις σχετικές πληροφορίες για τη συγκεκριμένη υπόθεση. Είναι επίσης υπεύθυνο για κάθε αναγκαία επαφή με τα μέλη της οικογένειας ή άλλα σχετικά πρόσωπα ή αρχές.
4. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην ΕΥΕΔ μέσω του ασφαλούς δικτυακού της τόπου το σχετικό σημείο επαφής ή τα σχετικά σημεία επαφής στα Υπουργεία Εξωτερικών.

Άρθρο 11

Ο ρόλος των αντιπροσωπειών της Ένωσης

Οι αντιπροσωπίες της Ένωσης συνεργάζονται στενά και συντονίζονται με τις πρεσβείες και τα προξενεία των κρατών μελών προκειμένου να συμβάλλουν στη συνεργασία και τον συντονισμό σε τοπικό επίπεδο και σε καταστάσεις κρίσης, ιδίως παρέχοντας διαθέσιμη υλικότεχνική στήριξη, μεταξύ άλλων στέγαση σε γραφεία και οργανωτικές διευκολύνσεις, όπως η προσωρινή στέγαση των προξενικών υπαλλήλων και των ομάδων παρέμβασης. Οι αντιπροσωπίες της Ένωσης και τα κεντρικά γραφεία της ΕΥΕΔ διευκολύνουν επίσης την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των πρεσβειών και προξενείων των κρατών μελών και, εφόσον απαιτείται, με τις τοπικές αρχές. Οι αντιπροσωπίες της Ένωσης καθιστούν επίσης διαθέσιμες τις γενικές πληροφορίες σχετικά με τη συνδρομή που θα μπορούσαν να δικαιούνται οι μη αντιπροσωπευόμενοι πολίτες, ιδιαίτερα σχετικά με συμφωνημένες πρακτικές ρυθμίσεις, κατά περίπτωση.

Άρθρο 12

Τοπική συνεργασία

Στις συνεδριάσεις τοπικής συνεργασίας περιλαμβάνεται τακτική ανταλλαγή πληροφοριών για θέματα που αφορούν μη αντιπροσωπευόμενους πολίτες. Στις εν λόγω συνεδριάσεις, τα κράτη μέλη συμφωνούν, αν είναι αναγκαίο, επί πρακτικών ρυθμίσεων όπως αναφέρονται στο άρθρο 7, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι μη αντιπροσωπευόμενοι πολίτες προστατεύονται αποτελεσματικά στη συγκεκριμένη τρίτη χώρα. Εκτός εάν συμφωνηθεί διαφορετικά από τα κράτη μέλη, ο πρόεδρος είναι αντιπρόσωπος ενός κράτους μέλους, σε στενή συνεργασία με την αντιπροσωπεία της Ένωσης.

Άρθρο 13

Ετοιμότητα και συνεργασία για καταστάσεις κρίσης

1. Ο τοπικός σχεδιασμός έκτακτης ανάγκης λαμβάνει υπόψη μη αντιπροσωπευόμενους πολίτες. Τα κράτη μέλη που αντιπροσωπεύονται σε τρίτη χώρα συντονίζουν σχέδια έκτακτης ανάγκης μεταξύ τους και με την αντιπροσωπεία της Ένωσης, ώστε να διασφαλίζεται πλήρης συνδρομή στους μη αντιπροσωπευόμενους πολίτες σε περίπτωση κρίσης. Οι αρμόδιες πρεσβείες ή προξενεία ενημερώνονται καταλλήλως σχετικά με ρυθμίσεις ετοιμότητας για περιπτώσεις κρίσης και συμμετέχουν σε αυτές, κατά περίπτωση.
2. Σε περίπτωση κρίσης, η Ένωση και τα κράτη μέλη συνεργάζονται στενά για να διασφαλίσουν αποτελεσματική συνδρομή στους μη αντιπροσωπευόμενους πολίτες. Αλληλονημερώνονται εγκαίρως για τις διαθέσιμες ικανότητες απομάκρυνσης, όπου είναι δυνατόν. Μετά από αίτησή τους, τα κράτη μέλη μπορούν να υποστηριχθούν με υφιστάμενες ομάδες παρέμβασης στο επίπεδο της Ένωσης, μεταξύ άλλων με προξενικούς εμπειρογνώμονες, ιδίως από τα κράτη μέλη που δεν αντιπροσωπεύονται.
3. Το ηγετικό κράτος ή το κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη που συντονίζουν τη συνδρομή αναλαμβάνουν τον συντονισμό οποιασδήποτε βοήθειας που παρέχεται στους μη αντιπροσωπευόμενους πολίτες, με τη στήριξη των άλλων ενδιαφερομένων κρατών μελών, της αντιπροσωπείας της Ένωσης και των κεντρικών γραφείων της ΕΥΕΔ. Τα κράτη μέλη παρέχουν στο ηγετικό κράτος ή στο κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη που συντονίζουν τη συνδρομή όλες τις σχετικές πληροφορίες για τους μη αντιπροσωπευόμενους πολίτες οι οποίοι είναι παρόντες σε μια κατάσταση κρίσης.

4. Το ηγετικό κράτος ή το κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη που συντονίζουν τη συνδρομή για μη αντιπροσωπευόμενους πολίτες μπορούν να ζητήσουν, κατά περίπτωση, στήριξη από μηχανισμούς όπως είναι οι δομές διαχείρισης κρίσης της ΕΥΕΔ και ο μηχανισμός πολιτικής προστασίας της Ένωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Άρθρο 14

Γενικοί κανόνες

1. Οι μη αντιπροσωπευόμενοι πολίτες αναλαμβάνουν την υποχρέωση να επιστρέψουν στο κράτος μέλος του οποίου έχουν την ιθαγένεια τα έξοδα της προξενικής προστασίας, υπό τους ίδιους όρους που ισχύουν και για τους υπηκόους του συντρέχοντος κράτους μέλους, χρησιμοποιώντας το τυποποιημένο έντυπο που παρατίθεται στο παράρτημα I. Οι μη αντιπροσωπευόμενοι πολίτες καλούνται να αναλαμβάνουν την υποχρέωση να επιστρέψουν μόνο τα έξοδα εκείνα που θα επιβάρυναν τους υπηκόους του συντρέχοντος κράτους μέλους υπό τις ίδιες συνθήκες.
2. Το κράτος μέλος που παρέχει συνδρομή μπορεί να ζητήσει επιστροφή των εξόδων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 από το κράτος μέλος ιθαγένειας του μη αντιπροσωπευόμενου πολίτη, χρησιμοποιώντας το τυποποιημένο έντυπο που παρατίθεται στο παράρτημα II. Το κράτος μέλος ιθαγένειας του μη αντιπροσωπευόμενου πολίτη επιστρέφει τα εν λόγω έξοδα εντός εύλογης προθεσμίας, που δεν υπερβαίνει τους 12 μήνες. Το κράτος μέλος ιθαγένειας του μη αντιπροσωπευόμενου πολίτη μπορεί να ζητήσει από τον ενδιαφερόμενο μη αντιπροσωπευόμενο πολίτη να επιστρέψει τα εν λόγω έξοδα.
3. Όταν η προξενική προστασία που παρέχεται σε μη αντιπροσωπευόμενο πολίτη σε περίπτωση σύλληψης ή κράτησης συνεπάγεται ασυνήθιστα υψηλά αλλά απαραίτητα και δικαιολογημένα έξοδα ταξιδιού, διαμονής ή μετάφρασης για τις διπλωματικές ή προξενικές αρχές, το κράτος μέλος που παρέχει συνδρομή μπορεί να ζητήσει επιστροφή των εξόδων αυτών από το κράτος μέλος ιθαγένειας του μη αντιπροσωπευόμενου πολίτη, το οποίο τα επιστρέφει εντός εύλογης προθεσμίας, που δεν υπερβαίνει τους 12 μήνες.

Άρθρο 15

Απλουστευμένη διαδικασία σε καταστάσεις κρίσης

1. Σε καταστάσεις κρίσης, το κράτος μέλος που παρέχει συνδρομή υποβάλλει τυχόν αιτήσεις για επιστροφή των εξόδων για οποιαδήποτε στήριξη που παρασχέθηκε σε μη αντιπροσωπευόμενο πολίτη στο Υπουργείο Εξωτερικών του κράτους μέλους ιθαγένειας του μη αντιπροσωπευόμενου πολίτη. Το κράτος μέλος που παρέχει συνδρομή μπορεί να ζητήσει την εν λόγω επιστροφή εξόδων ακόμα και εάν ο μη αντιπροσωπευόμενος πολίτης δεν έχει υπογράψει ανάληψη υποχρέωσης επιστροφής σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 1. Αυτό δεν εμποδίζει το κράτος μέλος ιθαγένειας του μη αντιπροσωπευόμενου πολίτη να επιδιώξει την επιστροφή εξόδων από τον συγκεκριμένο μη αντιπροσωπευόμενο πολίτη βάσει των εθνικών κανόνων.
2. Το κράτος μέλος που παρέχει συνδρομή μπορεί να ζητήσει από το κράτος μέλος ιθαγένειας του μη αντιπροσωπευόμενου πολίτη να επιστρέψει τα εν λόγω έξοδα κατ' αναλογία, διαιρώντας τη συνολική αξία των πραγματικών δαπανών με τον αριθμό των πολιτών που έτυχαν συνδρομής.
3. Όταν το κράτος μέλος που παρέχει συνδρομή είχε στηριχθεί οικονομικά μέσω συνδρομής από τον μηχανισμό πολιτικής προστασίας της Ένωσης, οποιαδήποτε συνεισφορά του κράτους μέλους ιθαγένειας του μη αντιπροσωπευόμενου πολίτη καθορίζεται μετά την αφαίρεση της συνεισφοράς της Ένωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 16

Ευνοϊκότερη μεταχείριση

Τα κράτη μέλη μπορούν να καθιερώσουν ή να διατηρήσουν ευνοϊκότερες διατάξεις από αυτές της παρούσας οδηγίας στο μέτρο που συνάδουν με αυτήν.

Άρθρο 17

Μεταφορά

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία έως την 1η Μαΐου 2018.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, αυτές περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την παραπομπή αυτήν κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της παραπομπής καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιαστών διατάξεων εθνικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 18

Κατάργηση

Η απόφαση 95/553/ΕΚ καταργείται από την 1η Μαΐου 2018.

Άρθρο 19

Υποβολή έκθεσης, αξιολόγηση και επανεξέταση

1. Τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή όλες τις σχετικές πληροφορίες σχετικά με την υλοποίηση και την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας. Βάσει των παρεχόμενων πληροφοριών, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την υλοποίηση και την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας έως την 1η Μαΐου 2021.

2. Στην έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή αξιολογεί τον τρόπο με τον οποίο η παρούσα οδηγία έχει λειτουργήσει και εξετάζει την ανάγκη για πρόσθετα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, τροποποιήσεων με σκοπό την προσαρμογή της παρούσας οδηγίας, ώστε να διευκολύνεται περαιτέρω η άσκηση του δικαιώματος των πολιτών της Ένωσης για προξενική προστασία.

Άρθρο 20

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 21

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Λουξεμβούργο, 20 Απριλίου 2015.

Για το Συμβούλιο

Η Πρόεδρος

F. MOGHERINI

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

A. Κοινό έντυπο για ανάληψη υποχρέωσης επιστροφής εξόδων της προξενικής προστασίας σε περίπτωση χρηματικής βοήθειας

ΑΝΑΛΗΨΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΕΞΟΔΩΝ ΤΗΣ ΠΡΟΞΕΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
(ΧΡΗΜΑΤΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ) — (άρθρο 14 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/637)

Ο/Η (κ./κα) (ονοματεπώνυμο με κεφαλαία)

.....
κάτοχος του υπ' αριθ. .... διαβατηρίου που εκδόθηκε στ .....

με το παρόν αναγνωρίζω ότι έλαβα από την Πρεσβεία/το Προξενείο τ .....

..... στις .....

..... το ποσό .....

ως προκαταβολή για τον σκοπό .....

..... (περιλαμβανομένου τυχόν επιβεβλημένου τέλους)

και/ή αναλαμβάνω την υποχρέωση και υπόσχομαι να επιστρέψω κατόπιν αίτησης στο Υπουργείο Εξωτερικών/στην κυβέρνηση
τ ... [κράτος μέλος ιδιγένειας] .....

σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του εν λόγω κράτους μέλους το ισοδύναμο του εν λόγω ποσού ή το ισοδύναμο όλων των εξόδων
που καταβλήθηκαν για λογαριασμό μου ή προκαταβλήθηκαν σε μένα, περιλαμβανομένων των εξόδων για το μέλος ή τα μέλη
της οικογένειάς μου, σε (νόμισμα) .....

με τη συναλλαγματική ισοτιμία που ίσχυε κατά την ημερομηνία της παροχής προκαταβολής ή της καταβολής των εξόδων.

Η διεύθυνσή μου (*) (με κεφαλαία) (χώρα) .....

είναι: .....

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ..... ΥΠΟΓΡΑΦΗ .....

(*) Εάν δεν έχετε μόνιμη διεύθυνση, παρακαλείστε να υποδείξετε μια διεύθυνση επικοινωνίας.

B. Κοινό έντυπο για ανάληψη υποχρέωσης επιστροφής εξόδων της προξενικής προστασίας σε περίπτωση επαναπατριsmού

ΑΝΑΛΗΨΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΕΞΟΔΩΝ ΤΗΣ ΠΡΟΞΕΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
(ΕΠΑΝΑΠΑΤΡΙΣΜΟΣ) — (άρθρο 14 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/637)

Ο/Η (κ./κα) (ονοματεπώνυμο με κεφαλαία)

.....
που γεννήθηκε στ ... (πόλη) ..... της (χώρας) .....

στις (ημερομηνία) .....

κάτοχος του υπ' αριθ. .... διαβατηρίου που εκδόθηκε στ .....

στις .... και της υπ' αριθ. .... ταυτότητας και της υπ' αριθ. κοινωνικής ασφάλισης και αρμόδια αρχή (ανάλογα με την περίπτωση/
εφόσον είναι σχετικό) .....

αναλαμβάνω με το παρόν την υποχρέωση να επιστρέψω κατόπιν αίτησης της κυβέρνησης τ .....

σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του εν λόγω κράτους μέλους το ισοδύναμο όλων των εξόδων που καταβλήθηκαν για λογαριασμό
μου ή προκαταβλήθηκαν σε μένα από τον προξενικό υπάλληλο τ ..... κυβέρνησης σ .....

προς τον σκοπό ή σε συνάρτηση με τον επαναπατριsmό σ .....

εμού του ίδιου και των μελών της οικογένειάς μου που με συνοδεύουν, και να καταβάλω όλα τα δέοντα προξενικά τέλη όσον
αφορά τον επαναπατριsmό.

Αυτά είναι:

i) (*) Εισιτήρια

Διαβίωση

Διάφορα έξοδα

ΜΕΙΟΝ τη δική μου συνεισφορά

ΠΡΟΞΕΝΙΚΑ ΤΕΛΗ:

Τέλος επαναπατρισμού

Τέλος υπηρεσίας

Τέλη διαβατηρίου/έκτακτης ανάγκης

(... ώρες με ... ανά ώρα ...)

ii) (*) Όλα τα ποσά που καταβάλλονται για λογαριασμό μου για τον επαναπατρισμό ή σε σχέση με αυτόν, εμού του ιδίου και των μελών της οικογένειάς μου που με συνοδεύουν, τα οποία δεν μπορούν να καθοριστούν κατά τον χρόνο υπογραφής της παρούσας ανάληψης υποχρέωσης από εμένα.

Η διεύθυνσή μου (**) (με κεφαλαία) (χώρα) .....

είναι: .....

.....

.....

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ..... ΥΠΟΓΡΑΦΗ .....

(*) Διαγράφεται η περιττή ένδειξη: Ο προξενικός υπάλληλος και ο αιτών θα πρέπει να μονογράψουν στο περιθώριο κάθε διαγραφής.

(**) Εάν δεν έχετε μόνιμη διεύθυνση, παρακαλείστε να υποδείξετε μια διεύθυνση επικοινωνίας.

_____

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Έντυπο αίτησης επιστροφής εξόδων

ΑΙΤΗΣΗ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΕΞΟΔΩΝ (άρθρο 14 παράγραφοι 2 και 3 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/637)

1. Πρεσβεία ή προξενείο αιτούντος κράτους μέλους
2. Αρμόδια πρεσβεία ή προξενείο ή Υπουργείο Εξωτερικών του κράτους μέλους υπηκοότητας του πολίτη στον οποίο παρασχέθηκε συνδρομή
3. Προσδιορισμός του γεγονότος
(ημερομηνία, τόπος)
4. Δεδομένα του πολίτη ή των πολιτών στους οποίους παρασχέθηκε συνδρομή (να επισυναφθούν χωριστά)

Όνοματεπώνυμο	Τόπος και ημερομηνία γέννησης	Όνομασία και αριθμός του ταξιδιωτικού εγγράφου	Είδος παρασχεθείσας συνδρομής	Έξοδα
---------------	-------------------------------	--	-------------------------------	-------

5. Συνολικά έξοδα
6. Τραπεζικός λογαριασμός για την επιστροφή εξόδων
7. Επισυνάπτεται: ανάληψη υποχρέωσης επιστροφής εξόδων (κατά περίπτωση)